

Sygn. akt VI GC 46/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2023 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Justyna Supińska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Marta Denc

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2023 roku w Gdyni

na rozprawie

w postępowaniu gospodarczym

sprawy z powództwa (...) spółki jawnej z siedzibą w B.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda (...) spółki jawnej z siedzibą w B. kwotę 2 118,51 złotych (dwa tysiące sto osiemnaście złotych pięćdziesiąt jeden groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwot:

- 709,10 złotych za okres od dnia 13 sierpnia 2022 roku do dnia 24 listopada 2022 roku,
- 2 118,51 złotych za okres od dnia 13 sierpnia 2022 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda (...) spółki jawnej z siedzibą w B. kwotę 2 070,83 złotych (dwa tysiące siedemdziesiąt złotych osiemdziesiąt trzy grosze) wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi za okres od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 46/23

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 04 listopada 2022 roku powód (...) spółka jawna z siedzibą w B. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 2 827,61 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 13 sierpnia 2022 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 26 maja 2022 roku miała miejsce kolizja drogowa, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki F. model T. o numerze rejestracyjnym (...). Właściciel pojazdu zgłosił zaistniałą szkodę z ubezpieczenia autocasco pozwanemu i zlecił naprawę pojazdu powodowi, który po jej przeprowadzeniu wystawił fakturę na kwotę 5 894,66 złotych netto. Pozwany przyjął swoją odpowiedzialność i uregulował należność w kwocie 3 067,05 złotych weryfikując m. in. zakres prac oraz stawkę za prace naprawcze z kwoty 215 złotych netto do kwoty 120 złotych netto. Do zapłaty pozostała zatem kwota 2 827,61 złotych, której powód domaga się w niniejszym postępowaniu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 02 grudnia 2022 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI GNc 4079/22 starszy referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia (...) spółka akcyjna z siedzibą w S. wniósł o oddalenie powództwa wskazując, że pozwany dokonał weryfikacji kosztów naprawy przedstawionych przez zakład naprawczy w fakturze zgodnie z zawartą umową ubezpieczenia i stanowiącymi jej integralną część „Ogólnymi Warunkami (...)”, w tym § 18 i § 20. Pozwany podniósł również, że powód nie uwzględnił wypłaconej w dniu 23 listopada 2022 roku tytułem odszkodowania kwoty 709,10 złotych.

Postanowieniem z dnia 03 lutego 2023 roku Sąd Rejonowy w Gdyni umorzył postępowanie w zakresie żądania kwoty 709,10 złotych w związku z cofnięciem przez powoda powództwa w tym zakresie (k. 68 akt).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 maja 2022 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki F. model T. o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność (...) spółki akcyjnej z siedzibą w G..

W dniu zdarzenia przedmiotowy pojazd objęty był dobrowolnym ubezpieczeniem autocasco, na mocy umowy zawartej z (...) spółką akcyjną z siedzibą w S.. Integralną częścią umowy były „Ogólne Warunki (...)”.

Umowa ubezpieczenia zawarta została w wariantcie serwisowym.

niesporne, a nadto: polisa – k. 14 akt, „O gólne Warunki (...)” – k. 29-35 akt, kserokopia dowodu rejestracyjnego – k. 12 akt

Zgodnie z § 18 „Ogólnych Warunków (...)” w przypadku ustalania wartości szkody w wariantcie serwisowym na podstawie faktur, sposób naprawy i wysokość jej kosztów powinny być uprzednio uzgodnione z ubezpieczycielem, w takim wypadku nie znajdzie zastosowanie ograniczenie wysokości szkody wskazane w § 20 ust. 4.

Stosownie do postanowienia § 20 „Ogólnych Warunków (...)” w przypadku przyjęcia w umowie ubezpieczenia wariantu serwisowego, ustalenie szkody i wypłata odszkodowania następuje po przedłożeniu faktur dokumentujących naprawę pojazdu według uprzednio uzgodnionych z ubezpieczycielem kosztów i sposobu naprawy przez zakład dokonujący naprawy w oparciu o: 1) normy czasowe producenta pojazdu ujęte w systemie A. lub w przypadku braku pojazdu w tym systemie – w systemie E., 2) średnią stawkę za 1 roboczogodzinę adekwatną dla warsztatu naprawczego, 3) ceny części i materiałów producenta pojazdu ujęte w systemie A. lub w przypadku braku pojazdu w tym systemie – w systemie E., nie więcej niż średnie ceny zalecane przez producenta pojazdu lub oficjalnego importera do stosowania przez ich sieć serwisową.

Zgodnie zaś z § 20 ust. 4 „Ogólnych Warunków (...)” w razie udokumentowania fakturami naprawy pojazdu dokonanej bez uprzedniego uzgodnienia z ubezpieczycielem zgodnie z § 18 ust. 1, koszty naprawy podlegają weryfikacji do kwoty nie większej niż 80 złotych netto za 1 roboczogodzinę prac blacharskich, lakierniczych i mechanicznych. Natomiast ceny części zamiennych i materiałów (w tym lakierniczych) podlegają weryfikacji maksymalnie do wartości zawartych w systemie A., pomniejszonych o wysokość zużycia eksploatacyjnego, o którym mowa w § 19 ust. 2.

„O gólne (...)” – k. 29-35 akt

Po zgłoszeniu szkody w dniu 11 czerwca 2022 roku (...) spółka akcyjna z siedzibą w S. sporządził kalkulację naprawy pojazdu marki F. model T. o numerze rejestracyjnym (...) na kwotę 3 292,64 złotych, z uwzględnieniem stawek za prace naprawcze w kwocie 120 złotych netto za roboczogodzinę tychże prac.

W odpowiedzi, w dniu 14 czerwca 2022 roku, zakład naprawczy sporządził własną kalkulację naprawy na kwotę 6 526,85 złotych netto, z uwzględnieniem stawek za prace naprawcze w kwocie 215 złotych netto za roboczogodzinę tychże prac i zwrócił się do ubezpieczyciela o jej zatwierdzenie.

Ubezpieczyciel nie zaakceptował części prac oraz obniżył stawkę za prace naprawcze z kwoty 215 złotych netto do kwoty 120 złotych netto.

W dniu 04 lipca 2022 roku (...) spółka jawna z siedzibą w B. przesłał ubezpieczycielowi ponownie kosztorys naprawy uwzględniający częściowo weryfikację ubezpieczyciela co do zakresu prac oraz zwrócił się z prośbą o wskazanie kryteriów sposobu wyliczenia przyjętej przez ubezpieczyciela stawki za prace naprawcze i podstawy kwestionowania stawki stosowanej przez zakład naprawczy, jednakże bezskutecznie.

korespondencja mailowa, kosztorysy naprawy, zweryfikowane kosztorysy naprawy – w aktach szkody, k. 65 akt

W dniu 18 lipca 2022 roku (...) spółka akcyjna z siedzibą w G. zlecił naprawę pojazdu marki F. model T. o numerze rejestracyjnym (...) zakładowi naprawczemu prowadzonemu przez (...) spółkę jawną z siedzibą w B.. Strony uzgodniły zakres naprawy w oparciu o kosztorys z dnia 04 lipca 2022 roku oraz stawkę za prace naprawcze w kwocie 215 złotych netto za roboczogodzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych.

Po przeprowadzeniu naprawy (...) spółka jawna z siedzibą w B. wystawił (...) spółce akcyjnej z siedzibą w G. w dniu 29 lipca 2022 roku fakturę numer (...) na kwotę 5 894,66 złotych netto.

zlecenie naprawy – k. 13 akt, kalkulacja naprawy – k. 18-21 akt, faktura – k. 22 akt, specyfikacja – k. 24 akt

(...) spółka akcyjna z siedzibą w S. decyzją z dnia 11 sierpnia 2022 roku przyznał tytułem odszkodowania kwotę 3 067,05 złotych netto obniżając m. in. stawki za prace naprawcze do kwoty 120 złotych netto.

zweryfikowana faktura, decyzja – w aktach szkody, k. 65 akt, potwierdzenie przelewu – k. 24 akt

W dniu 23 sierpnia 2023 roku (...) spółka akcyjna z siedzibą w G. i (...) spółka jawna z siedzibą w B. zawarli umowę cesji praw w związku ze szkodą w pojeździe marki F. model T. o numerze rejestracyjnym (...).

umowa cesji praw – k. 15-16 akt, pełnomocnictwo – k. 17 akt

(...) spółka akcyjna z siedzibą w S. decyzją z dnia 23 listopada 2023 roku przyznał tytułem odszkodowania dodatkowo kwotę 709,10 złotych netto.

decyzja – k. 50-51, 62-64 akt, potwierdzenie przelewu – k. 49 akt

Wysokość stawek za roboczogodzinę prac naprawczych stosowanych w T. w okresie likwidacji szkody przez warsztaty naprawcze o kategorii porównywalnej z warsztatem naprawczym prowadzonym przez (...) spółkę jawną z siedzibą w B. wynosiła kwotę 155-300 złotych netto.

Celowy i ekonomicznie uzasadniony koszt naprawy pojazdu marki F. model T. o numerze rejestracyjnym (...) wyniósł 5 894,66 złotych netto.

opinia biegłego sądowego P. C. – k. 128-134 akt

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w części, w jakiej pozostawał bezsporny pomiędzy stronami, Sąd ustalił na podstawie oświadczeń stron.

Sąd uwzględnił także wyżej wymienione dowody z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, w tym znajdujące się w aktach szkody, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych, nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary.

Pozostałe dokumenty nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy nowych i istotnych okoliczności.

Dokonując rozstrzygnięcia kwestii spornych w niniejszej sprawie Sąd oparł się także na opinii biegłego sądowego w zakresie techniki i mechaniki motoryzacyjnej oraz ruchu drogowego P. C.. W ocenie Sądu opinia ta została sporządzona wedle tezy dowodowej wysnutej przez Sąd, poza tym jest logiczna, zgodna z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy. Komunikatywność jej sformułowań pozwala na zrozumienie wyrażonych w niej ocen i poglądów, a także sposobu dochodzenia do wniosków końcowych. Nie zawiera ona również wewnętrznych sprzeczności i wykluczających się wzajemnie wniosków oraz nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Jak zaś wynikało z jej treści, wysokość stawek za roboczogodzinę prac naprawczych stosowanych w okresie likwidacji szkody w T. przez warsztaty naprawcze o kategorii porównywalnej z warsztatem naprawczym prowadzonym przez powoda wynosiła kwotę 155-300 złotych netto, zaś celowy i ekonomicznie uzasadniony koszt naprawy pojazdu marki F. model T. o numerze rejestracyjnym (...) ustalony zgodnie z warunkami wynikającymi z umowy ubezpieczenia i z uwzględnieniem stawki powoda za prace naprawcze w kwocie 215 złotych netto wynosił kwotę 5 894,66 złotych netto. Żadna ze stron nie kwestionowała powyższych ustaleń, toteż Sąd – także nie znajdując podstaw do zdezawuowania wartości i mocy dowodowej powyższej opinii – oparł się na niej w całości dzieląc słuszność jej założeń i wniosków.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie – uwzględniając częściowe cofnięcie powództwa – powód (...) spółka jawna z siedzibą w B. domagał się ostatecznie zasądzenia od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. – jako ubezpieczyciela autocasco – tytułem pozostałej części odszkodowania za szkodę w pojeździe marki F. model T. o numerze rejestracyjnym (...) – kwoty 2 118,51 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwot: 709,10 złotych za okres od dnia 13 sierpnia 2022 roku do dnia 24 listopada 2022 roku i 2 118,51 złotych za okres od dnia 13 sierpnia 2022 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

Kierując zarzuty przeciwko żądaniu pozwu pozwany (...) spółka akcyjna z siedzibą w S. podnosił, że dokonał weryfikacji kosztów naprawy przedstawionych przez zakład naprawczy w fakturze zgodnie z zawartą umową ubezpieczenia i stanowiącymi jej integralną część „Ogólnymi Warunkami (...), w tym § 18 i § 20. Pozwany podniósł również, że powód nie uwzględnił wypłaconej w dniu 23 listopada 2022 roku tytułem odszkodowania kwoty 709,10 złotych, przy czym w tym miejscu wskazać należy, że postanowieniem z dnia 03 lutego 2023 roku Sąd Rejonowy w Gdyni umorzył postępowanie w zakresie żądania kwoty 709,10 złotych w związku z cofnięciem przez powoda powództwa w tym zakresie (k. 68 akt).

Mając na uwadze powyżej zaprezentowane stanowiska stron wskazać należy, że ostatecznie niesporny był między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę, zawarcie umowy dobrowolnego ubezpieczenia autocasco (w wariantcie serwisowym), co do zasady umownej odpowiedzialności pozwanego oraz zakres powstałych w wyniku kolizji drogowej uszkodzeń przedmiotowego pojazdu, sposób jego naprawy i ceny części zamiennych. Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia wysokości należnego od pozwanego odszkodowania z umowy ubezpieczenia autocasco wobec zweryfikowania przez pozwanego zastosowanych przez warsztat naprawczy stawek za godzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych.

Zgodnie z § 18 „Ogólnych Warunków (...) w przypadku ustalania wartości szkody w wariantcie serwisowym na podstawie faktur, sposób naprawy i wysokość jej kosztów powinny być uprzednio uzgodnione z ubezpieczycielem, w takim wypadku nie znajdzie zastosowanie ograniczenie wysokości szkody wskazane w § 20 ust. 4. Stosownie natomiast do postanowienia § 20 „Ogólnych Warunków (...)w przypadku przyjęcia w umowie ubezpieczenia wariantu serwisowego, ustalenie szkody i wypłata odszkodowania następuje po przedłożeniu faktur dokumentujących naprawę pojazdu według uprzednio uzgodnionych z ubezpieczycielem kosztów i sposobu naprawy przez zakład dokonujący naprawy w oparciu o: 1) normy czasowe producenta pojazdu ujęte w systemie A. lub w przypadku braku pojazdu w tym systemie – w systemie E., 2) średnią stawkę za 1 roboczogodzinę adekwatną dla warsztatu naprawczego, 3) ceny części i materiałów producenta pojazdu ujęte w systemie A. lub w przypadku braku pojazdu w tym systemie – w systemie

E., nie więcej niż średnie ceny zalecane przez producenta pojazdu lub oficjalnego importera do stosowania przez ich sieć serwisową. W razie natomiast udokumentowania fakturami naprawy pojazdu dokonanej bez uprzedniego uzgodnienia z ubezpieczycielem zgodnie z § 18 ust. 1, koszty naprawy podlegają weryfikacji do kwoty nie większej niż 80 złotych netto za 1 roboczogodzinę prac blacharskich, lakierniczych i mechanicznych. Natomiast ceny części zamiennych i materiałów (w tym lakierniczych) podlegają weryfikacji maksymalnie do wartości zawartych w systemie A., pomniejszonych o wysokość zużycia eksploatacyjnego, o którym mowa w § 19 ust. 2 (§ 20 ust. 4).

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy zważyć należy, że jak wynikało z ustalonego stanu faktycznego, w tym korespondencji mailowej znajdującej się w aktach szkody, po zgłoszeniu szkody w dniu 11 czerwca 2022 roku pozwany sporządził kalkulację naprawy pojazdu marki F. model T. o numerze rejestracyjnym (...), z uwzględnieniem stawek za prace naprawcze w kwocie 120 złotych netto za roboczogodzinę tychże prac i przesłał tę kalkulację powodowi. Powód w odpowiedzi, w dniu 14 czerwca 2022 roku, sporządził własną kalkulację naprawy z uwzględnieniem m. in. stawek za prace naprawcze w kwocie 215 złotych netto za roboczogodzinę tychże prac i zwrócił się do ubezpieczyciela o jej zatwierdzenie. Ubezpieczyciel nie zaakceptował części prac oraz obniżył stawkę za prace naprawcze z kwoty 215 złotych netto do kwoty 120 złotych netto. W tej sytuacji w dniu 04 lipca 2022 roku powód przesłał ubezpieczycielowi ponownie kosztorys naprawy uwzględniający częściowo weryfikację ubezpieczyciela co do zakresu prac oraz zwrócił się z prośbą o wskazanie kryteriów sposobu wyliczenia przyjętej przez ubezpieczyciela stawki za prace naprawcze (120 złotych netto) i podstawy kwestionowania stawki stosowanej przez zakład naprawczy (215 złotych netto), jednakże bezskutecznie, z akt sprawy nie wynika bowiem, aby ubezpieczyciel podjął jakąkolwiek próbę wyjaśnienia, w jaki sposób ustalił przyjętą przez siebie stawkę jako zgodną z zapisami umowy, w tym „Ogólnych Warunków (...)”.

Powyższa przedstawiona sekwencja zdarzeń jednoznacznie wskazuje, że zakład naprawczy kontaktował się z ubezpieczycielem w celu ustalenia nie tylko zakresu naprawy i sposobu naprawy, ale i wysokości odszkodowania, a zatem zdaniem Sądu powód zainicjował procedurę uzgodnienia kosztów naprawy, co czyni powoływanie się przez pozwanego na postanowienie zawarte w § 20 ust. 4 „Ogólnych Warunków (...)” za nieskuteczne z przyczyn wskazanych poniżej.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd podziela pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 października 2021 roku wydanego w sprawie o sygn. akt XII Ga 643/21 (zapadłego na tle podobnego stanu faktycznego i prawnego), że powyższe postanowienie, tj. postanowienie zawarte w § 20 ust. 4 „Ogólnych Warunków (...)” nie znajdzie zastosowania w sytuacji – co oczywiste – uzgodnienia kosztów naprawy, ale także w sytuacji, gdy strony jedynie podjęły próbę ustalenia wysokości stawki, jaka powinna zostać uwzględniona przy ustalaniu wysokości odszkodowania, choć nie wypracowały wspólnego stanowiska, przy czym jak wynika z zapisów „Ogólnych Warunków (...)” musi mieć to miejsce jeszcze przed naprawą pojazdu. Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby bowiem – jak wskazał Sąd Okręgowy w Gdańsku w uzasadnieniu powyższego wyroku – do sytuacji, w której pozwany dowolnie i w sposób całkowicie ocenny każdorazowo mógłby zakwestionować stawkę stosowaną przez zakład naprawczy, w jego interesie nie leży przecież uzgodnienie kosztów naprawy, skoro konsekwencją braku uzgodnienia jest obniżenie stawki do wskazanej kwoty, a która jak wynika z opinii biegłego sądowego sporządzonej w niniejszej sprawie nie była stosowana na rynku t.przez zakłady naprawcze o kategorii zbliżonej do zakładu naprawczego powoda. W takiej zaś sytuacji poszkodowany nie miałby nigdy możliwości dokonania naprawy według zwykłej stawki rynkowej. Co więcej, w niniejszej sprawie, jak wynikało z korespondencji mailowej zawartej w aktach szkody, powód nie zgadzając się z obniżeniem stawki za prace naprawcze, zwracał się do pozwanego o wskazanie kryteriów sposobu wyliczenia przyjętej przez ubezpieczyciela stawki za prace naprawcze (120 złotych netto) i podstawy kwestionowania stawki stosowanej przez zakład naprawczy (215 złotych netto), jednakże bezskutecznie, z akt sprawy nie wynika bowiem, aby ubezpieczyciel podjął jakąkolwiek próbę wyjaśnienia, w jaki sposób ustalił przyjętą przez siebie stawkę (120 złotych netto) jako zgodną z zapisami umowy, w tym § 20 ust. 1 „Ogólnych Warunków (...)” i z jakich przyczyn uznał stawkę powoda (215 złotych netto) za niezgodną z tymi postanowieniami. Takie zachowanie pozwanego, tj. brak wyjaśnienia powyższej kwestii powodowi jedynie potwierdza, że w istocie ubezpieczyciel nie był zainteresowany w uzgodnieniu kosztów naprawy, arbitralnie przyjął wskazaną przez siebie stawkę będąc świadomym, że brak jej akceptacji przez zakład naprawczy wiąże się z pozytywnymi dla niego

(pozwanego) skutkami, tj. uwzględnieniem w wysokości odszkodowania niższej stawki z powołaniem się właśnie na brak uzgodnienia, co uznać należy za nadużycie prawa i co nie zasługuje na aprobatę Sądu.

Analizowane postanowienie zawarte w § 20 ust. 4 „Ogólnych Warunków(...)” znajdzie zatem zastosowanie jedynie w sytuacji, gdy powód dokonałby naprawy pojazdu bez jakiegokolwiek wcześniejszej konsultacji z ubezpieczycielem, w tym nawet próby porozumienia się co do m. in. jej kosztów, tj. w przypadku gdy poszkodowany przedłożył po wykonanej naprawie np. samą fakturę, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Wobec zaś uznania, że pozwany niezasadnie dokonał obniżenia należnego powodowi odszkodowania w oparciu o postanowienia § 20 ust. 4 „Ogólnych Warunków (...)”, wskazać należy, co następuje.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa dochodzone pozwem roszczenie wywodziła z umowy ubezpieczenia autocasco, której integralną część stanowiły „Ogólne Warunki (...)”, w których określony został szczegółowo sposób ustalenia wysokości kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu, w szczególności w odniesieniu do stawki za roboczogodzinę prac naprawczych (średnia stawka za 1 roboczogodzinę adekwatną dla warsztatu naprawczego). O ile więc strony umowy o dzieło (zlecenia naprawy) związane były postanowieniami umowy przewidującymi zastosowanie stawki za prace naprawcze w kwocie 215 złotych netto, o tyle pozwany nie był stroną tejże umowy, a zatem jej postanowienia go nie wiążą. Pozwany jest natomiast związany postanowieniami umowy ubezpieczenia, w tym regulacją zawartą w „Ogólnych Warunkach (...)”i według zasad tam zawartych zobowiązany jest naprawić szkodę. To one bowiem stanowiły podstawę wzajemnych praw i obowiązków stron umowy, tj. poszkodowanego (powoda) oraz pozwanego.

Stosownie do treści art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenia w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, przy czym przy ubezpieczeniu majątkowym, a takim jest ubezpieczenie autocasco, sprowadza się to do zapłaty określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Jak wynika z zawartej w art. 805 k.c. definicji kodeksowej zobowiązanie ubezpieczyciela dotyczy spełnienia określonego świadczenia. Zwrot ten oznacza, iż treść umowy powinna określać co najmniej sposób ustalenia świadczenia odszkodowawczego w taki sposób, ażeby w chwili zajścia wypadku objętego ubezpieczeniem możliwe było obiektywne zweryfikowanie wysokości odszkodowania bez odwoływania się do swobodnego uznania jednej ze stron, a w szczególności swobodnego uznania strony zobowiązanej do świadczenia.

W przedmiotowej sprawie postanowienia § 20 ust. 1 „Ogólnych Warunkach (...)” nie spełniają wskazanego wyżej kryterium. Zgodnie bowiem z § 20 ust. 1 w przypadku przyjęcia w umowie ubezpieczenia wariantu serwisowego, ustalenie szkody i wypłata odszkodowania następuje po przedłożeniu faktur dokumentujących naprawę pojazdu według uprzednio uzgodnionych z ubezpieczycielem kosztów i sposobu naprawy przez zakład dokonujący naprawy w oparciu o m. in. średnią stawkę za 1 roboczogodzinę adekwatną dla warsztatu naprawczego.

Ogólnikowo sformułowane powyższe postanowienia mówiące o ustalaniu kosztu robocizny w oparciu o wskazaną tam średnią stawkę bez wskazania rodzaju tejże średniej, bez określenia obszaru badania, czy liczby zakładów naprawczych uwzględnionych w badaniu, nie dają podstawy do wskazania sposobu obliczania takiej stawki, który dałby się ująć w ramy obiektywnie weryfikowalnej metodologii ustalania stawki za roboczogodzinę będącej podstawą kalkulacji odszkodowania, w szczególności bowiem jak zasygnalizowano powyżej – nie wskazują one ani rodzaju średniej ani obszaru badania ani liczby podmiotów, które poddane mają być badaniu, a oczywistym jest, że uwzględnienie wszystkich zakładów naprawczych danej kategorii na nieokreślonym terytorialnie obszarze nie jest możliwe. Tym bardziej zapisy takie nie mogą być więc podstawą do jednostronnych i arbitralnych ustaleń pozwanego zmierzających do ustalenia wyliczenia odszkodowania ubezpieczeniowego. Takie ich rozumienie powodowałoby, że de facto od woli strony stosunku zobowiązaniowego – w tym przypadku ubezpieczyciela, zależałaby wysokość umówionego świadczenia, w tym przypadku – odszkodowania. Jest oczywistym, iż taka interpretacja byłaby sprzeczna zarówno z treścią art. 807 § 1 k.c. w zw. z art. 805 k.c., jak i z treścią art. 353¹ k.c. jako sprzeczna z właściwością (naturą) stosunku zobowiązaniowego, co powodowałoby stwierdzenia nieważności takiego postanowienia na podstawie art. 58 k.c.

Jak wyżej zaznaczono nie ulega wątpliwości, iż strony dobrowolnego ubezpieczenia majątkowego mogą ustalić umownie sposób kalkulacji świadczenia odszkodowawczego, które – zgodnie z takimi ustaleniami – może nie pokrywać w całości uszczerbku majątkowego ubezpieczonego. Uzgodnienie stawki za roboczogodzinę także jest poddane woli stron. Jednakże dopóki ubezpieczyciel jako profesjonalny podmiot nie określi takiego sposobu na tyle precyzyjnie, że możliwa będzie jednoznaczna weryfikacja takiej stawki w oparciu o obiektywne kryteria, postanowienia umów ubezpieczeniowych nie mogą być w tym zakresie interpretowane na niekorzyść ubezpieczonego. Podgląd ten jest powszechnie akceptowany w orzecznictwie (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 28 lutego 1996 roku, sygn. akt I ACa 37/96, OSA 1996/9/43, Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 09 lipca 1997 roku, sygn. akt I ACa 181/97). W przedmiotowej sprawie – ze względu na zastosowanie wzorca umownego oraz ze względu na brak inicjatywy dowodowej stron – w ograniczonym zakresie możliwe było badanie zgodnego zamiaru stron umowy ubezpieczenia autocasco w odniesieniu do sposobu ustalania stawki za roboczogodzinę prac warsztatowych. Z tego względu Sąd w tej kwestii oparł się raczej na celu umowy, którym jest niewątpliwie uzyskanie przez ubezpieczonego wyrównania uszczerbku majątkowego powstałego w wyniku zajścia wypadku objętego umową ubezpieczeniową, a dla ubezpieczyciela uzyskanie składki.

Jeżeli zatem ubezpieczony – zgodnie z procedurami przewidzianymi w ogólnych warunkach ubezpieczenia – dokonał naprawy ubezpieczonego pojazdu korzystając z usług warsztatu naprawczego funkcjonującego na lokalnym rynku, to o wysokości odszkodowania powinna przesądzać stawka stosowana przez ten warsztat, jeżeli mieści się ona w przedziale cen rynkowych na danym obszarze. Taki pogląd podyktowany jest nie tylko przywołanymi wyżej argumentami, ale także faktem, iż w przypadku stawek za roboczogodzinę prac na rynku danych usług istnieje ich pewien przedział i niemożliwym jest arbitralne ustalenie jednej uśrednionej stawki. W obecnej sytuacji rynkowej opartej na wolności prowadzenia działalności gospodarczej wysokość tak ustalonej stawki byłaby zawsze uzależniona od metodologii przyjętej do jej wyznaczenia i dopóki metodologia taka nie znajdowałaby podstaw w postanowieniach umownych lub powszechnie obowiązujących przepisach prawa, jej stosowanie zawsze należałoby ocenić jako dowolne. Wobec więc braku rzetelnego i jednoznacznego wskazania w umowie sposobu obliczenia stawki za prace naprawcze, pojęcie tejże stawki należało wyjaśnić w kontekście stawek stosowanych na rynku lokalnym (tak Sąd Okręgowy w Białymstoku w uzasadnieniu wyroku z dnia 04 grudnia 2017 roku, sygn. akt VII Ga 484/17).

Jak zaś wynikało z opinii biegłego sądowego P. C. w okresie likwidacji szkody warsztaty o kategorii porównywalnej z zakładem naprawczym prowadzonym przez powoda stosowały stawki za roboczogodzinę prac naprawczych (blacharsko – mechanicznych i lakierniczych) w kwocie 155-300 złotych netto, co oznacza, że zastosowana przez powoda stawka w kwocie 215 złotych netto miała charakter stawki rynkowej, zaś stawka przyjęta przez pozwanego – w ogóle nie występowała.

Mając więc na uwadze, że celowy i ekonomicznie uzasadniony koszt naprawy pojazdu marki F. model T. o numerze rejestracyjnym (...) ustalony zgodnie z warunkami wynikającymi z umowy ubezpieczenia i z uwzględnieniem stawki za prace naprawcze w kwocie 215 złotych netto, wynosi 5 894,66 złotych netto i na taką kwotę opiewała faktura za naprawę pojazdu wystawiona przez powoda, zaś pozwany wypłacił dotychczas tytułem odszkodowania kwotę 3 776,15 złotych netto (3 067,05 złotych netto + 709,10 złotych netto), do zapłaty pozostała kwota 2 118,51 złotych netto, co czyniło żądanie powoda zasadnym w całości.

Uwzględniając powyższe Sąd na podstawie art. 805 k.c. w zw. z art. 361 k.c. w zw. z art. 481 k.c. w zw. z art. 6 k.c. zasądził od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda (...) spółki jawnej z siedzibą w B. kwotę 2 118,51 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwot: 709,10 złotych za okres od dnia 13 sierpnia 2022 roku do dnia 24 listopada 2022 roku i 2 118,51 złotych za okres od dnia 13 sierpnia 2022 roku do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł natomiast zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w dyspozycji art. 98 k.p.c. w zw. art. 99 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c. mając na uwadze, że w związku z zapłatą przez pozwanego kwoty 709,10 złotych po wytoczeniu powództwa, pozwany jest przegrywającym sprawę także w tej części, a zatem – zasądzając od przegrywającego w całości sprawę pozwanego na rzecz powoda zwrot kosztów procesu (wraz z odsetkami w

wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi za okres od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty) w kwocie 2 070,83 złotych (200 złotych – opłata sądowa od pozwu, 17 złotych – opłata skarbową od pełnomocnictwa, 900 złotych – koszty zastępstwa procesowego oraz 953,83 złotych – wykorzystana zaliczka powoda na poczet kosztów związanych z przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłego sądowego).

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 28 grudnia 2023 roku